

מפעלות ועד הלשון

שמות פטריות

בכ"ו בסיוון תש"ט נתבקשה הוועדה למונחי הבוטניקה של ועד הלשון ע"י חברי ועדה זו, ד"ר מ' זהרי וד"ר ג' פיינברון, לקבוע שמות למיני פטריות המצויים בארץ-ישראל, מהם פטריות מאכל ומהם פטריות האסורות באכילה, בקשר לספר על נושא זה, שעומד להתפרסם בזמן הקרוב ע"י ט' רייס, י' רייכרט ור' קופל.

בוועדה השתתפו היה ג' אלון, ש' ייבין וד"ר ז' בן-חיים מטעם ועד הלשון, ד"ר מ' זהרי, ה' אמוץ כהן וד"ר ג' פיינברון כמומחים מקצועיים, וה' מ' מדן כמזכיר. בישיבתה הראשונה עיינה הוועדה ברשימות קודמות של ועד הלשון ושל אחרים, וסיכמה את הצעותיה, שנשלחו לשם עיון ומתן הערות לחברי ועד הלשון ולמומחים מקצועיים שמחוץ לוועדה. בישיבה השנייה בט"ז באב תש"ט הובאו לפני הוועדה הערותיהם של ד"ר ע' איתן, פרופ' ד"צ בנעט, פרופ' ש"ד גויטיין וד"ר ט' רייס, ואחר עיון ודין נוסף הגיעה הוועדה לידי המסקנות הנתונות ברשימה המתפרסמת בזה.

לשם שלמות העניין הובאו ברשימה גם שמות, שכבר נתפרסמו ע"י ועד הלשון (עיון מילון למונחי המטבח, עמ' 27) ושומנו להלן בכוכב (*) על יד השם העברי.

Hirneola Auricula Judae (L.) Berkeley

Jew's ear, Hirneola
oreille de Judas
Juda's Ohr

אָנוּגִית יהודה

Rhodopaxillus nudus (Bull.) R. Maire

amethyst agaric
tricholome nu, pied bleu
violetter Ritterling, nackter Blätterschwamm

אֶחְלָמִית וְצֶרְמָה

Boletus granulatus (L.) Fries

granulated boletus
bolet granulé, cèpe jaune des pins, cèpe pleureur
Butter-Schmerling, körniger Röhrling, Schälpliz

אֶרְנָה מְצוּיָה*

Morchella conica Persoon

morel
morille conique
Spitzmorchel

גְּמְצוּץ קוֹנִי, גְּמְצוּץ תְּרוּטִי

Amanita Boudieri Barla

death cap, fly agaric
amanite, oronge
Wulstling, Knottenblätterschwamm

זְבוּבְגִית ז'

1. על שם צבעה, בעקבות השם אנגלי.

2. אחד המינים שלה ממית זבובים.

<i>Tricholoma terreum</i> (Schaeff.) Quélet grey agaric tricholome couleur de terre, petit gris Mäuse-Ritterling, graublättriger Ritterling	ישעור 1 (ישעור) אפר
<i>Tricholoma amarum</i> (A. et S.) Quélet bitter agaric	ישעור (ישעור) מר
<i>Delastriopsis oligosperma</i> (Tul) Matt.	*במטה (מיר במהים) דלת נגים
<i>Lactarius deliciosus</i> (L.) Fries milky agaric, saffron milk cap lactaire délicieux, rouzillon Blutreizker, Rotling, Karotten-Milchling, Wachholderschwamm	נטופית 2 ערקה
<i>Volvaria gloiocephala</i> (DC.) Gillet umbonate or dunghill agaric volvaire gluante geriefter Scheidling, russfarbiger Scheidling	גרתאן דביק
<i>Inocybe</i> sp. inocybe inocybe Faserkopf, Risspilz	סיבת
<i>Marasmius</i> sp. fairy ring champignon mousseron, marasme Schwindling, Herbstmousseron, Schwindpilz	גלופית 3
<i>Discina venosa</i> (Pers.) Sacc. (= <i>Peziza venosa</i> Pers.) pezize veinée aderiger Scheibenpilz	פזיזה 4 קערקת
<i>Psalliota campestris</i> Quélet common field mushroom agaric champêtre, champignon de couches, -des près echter Champignon, Blätterpilz, echter durchzogener Egerling	*שקועית-המאכל
<i>Psalliota arvensis</i> Quélet horse-mushroom agaric, pratelle des jachères, boule de neige, champignon des bruyères, paturon blanc Acker-Champignon, Heiderling, seidigglänzender Egerling, Schaf-Champignon	*שקועית-השדה

1. מלי אפר, בעקבות השם המדעי הרומי.

2. על שום שנוטפת מיץ.

3. אין פטרייה זו עם מותה נרקבת אלא מתייבשת, ושוב חוזרת לצורתה הקודמת לכשיבואו עליה מים. השם, עלומית* מביע גם את ההיעלמות וגם את חירוש העלומים.

4. ממהרת לחוסיע מיד אחר הגשם, ויש בשמה זכר לשם המקובל בצרפתית.